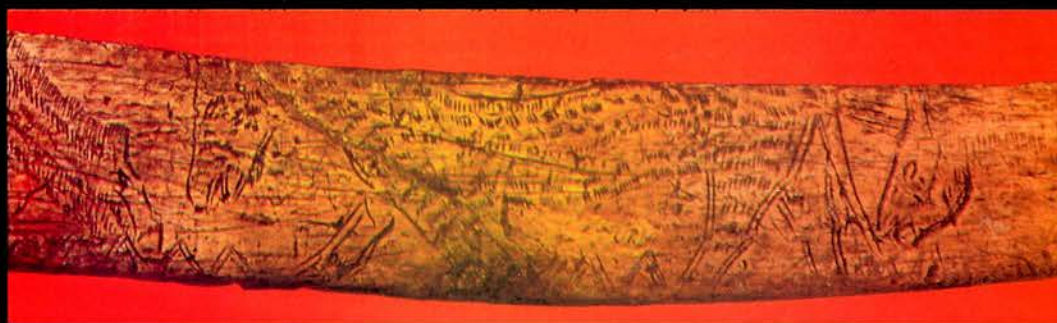

PREHISTORICKÉ JESKYNĚ

PREHISTORIC CAVES

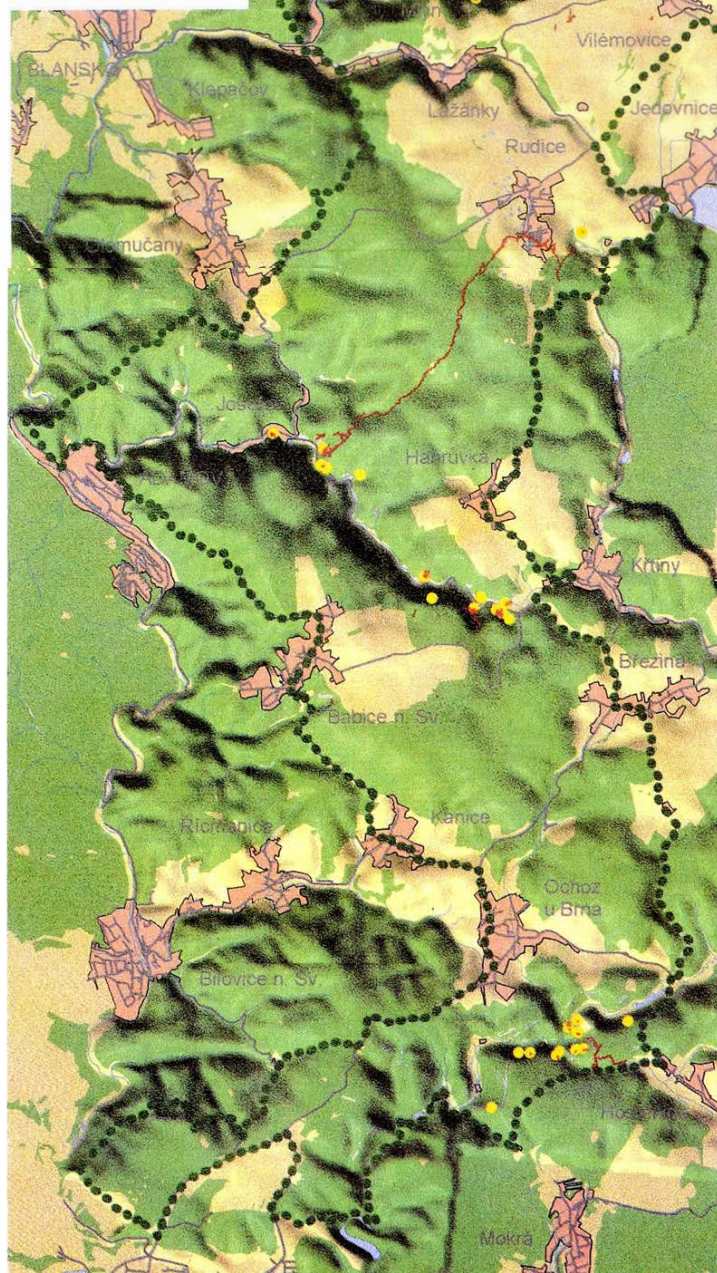
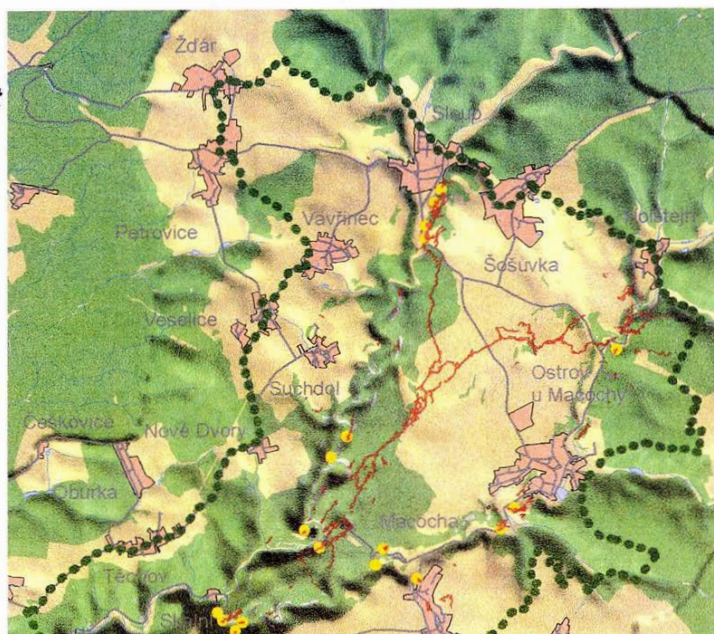
ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY BRNO

Paleolit v jeskyních Moravského krasu

- CHKO Moravský kras
- průběh jeskyní
- významné jeskyně - paleolit
- vodní plochy
- vodní toky
- silnice
- sídla

0 1 2 3 km

DOLNOVĚSTONICKÉ STUDIE, SVAZEK 7
THE DOLNÍ VĚSTONICE STUDIES, VOL.7

PREHISTORICKÉ JESKYNĚ

Katalogy, dokumenty, studie

PREHISTORIC CAVES

Catalogues, Documents, Studies

DOLNOVĚSTONICKÉ STUDIE, SVAZEK 7
THE DOLNÍ VĚSTONICE STUDIES, VOL.7

PREHISTORICKÉ JESKYNĚ

Katalogy, dokumenty, studie

PREHISTORIC CAVES

Catalogues, Documents, Studies

Editor Jiří Svoboda

Archeologický ústav AV ČR Brno 2002

The Dolní Věstonice Studies, Volume 7/2002

Published by the Academy of Sciences of the Czech Republic, Institute of Archaeology, Královopolská 147, 612 00 Brno

- Department of Paleolithic and Paleoethnology, 69129 Dolní Věstonice.

This publication presents the result of the Project of the Academy of Sciences of the Czech Republic, A9001901: *Paleolithic and Mesolithic occupation in karstic areas*.

Individual chapters are due to the Ministry of Education project CEZ J 13/98: 113100006 (II.2.3, II.5.2), Ministry of Culture project RK99P03OMG016 (II.6), AS CR project A9002805: *Bacín. Hallstatt Period cult site in the Bohemian Karst* (II.9), and Maison des Sciences humaines - Mellon Foundation project: *Upper Paleolithic lithic assemblages and art* (II.10).

Publication supported by the Scientific Publications Fund, Národní 3, 110 00 Praha

Printed by Gloria Rosice

Dolnověstonické studie, svazek 7/2002

Vydal Archeologický ústav Akademie věd České republiky, Královopolská 147, 612 00 Brno

- Středisko pro paleolit a paleoetnologii, 69129 Dolní Věstonice

Publikace vychází z projektu Grantové agentury Akademie věd České republiky, A9001901: *Paleolitické a mezolitické osídlení krasu*.

Jednotlivé kapitoly vycházejí z projektu MŠMT CEZ J 13/98: 113100006 (II.2.3, II. 5.2), projektu MK ČR č. RK99P03OMG016 (II.6), projektu GA AV ČR A9002805: *Bacín. Kultovní místo z doby halštatské v Českém krasu* (II.9.) a projektu Maison des sciences humaines - Mellonovy nadace: *Mladopaleolitické industrie a umění* (II.10)

Publikaci podpořil Fond pro vydávání vědecké literatury, Národní 3, 110 00 Praha

Tisk Gloria Rosice

Titulní strana: jeskyně Pekárna
- žebro s rytinou koní

Předsádky: mapa osídlení Moravského krasu
- Profil před Drátenickou jeskyní (orig. kresba Josefa Poulíka)

ISBN 80-86023-38-9

Seznam autorů - List of contributors:

Dr. Walpurga Antl Wieser, Naturhistorisches Museum, Wien

RNDr. Ivan Balák, Správa CHKO Moravský kras, Blansko

RNDr. Václav Cílek, CSc., Geologický ústav AV ČR, Praha

Rudolf Czižek

Doc. RNDr. Ivan Horáček, CSc., Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, Praha

Prof. Ivo Chlupáč, DrSc., Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, Praha

mgr. Lenka Jarošová, Archeologický ústav AV ČR, Brno - Dolní Věstonice

Doc. RNDr. Bohuslav Klíma, DrSc.

mgr. Petr Kos, ZO ČSS 6-12 Speleologický klub Brno

RNDr. Vítězslav Kuželka, Národní muzeum, Praha

RNDr. Vojen Ložek, DrSc., Geologický ústav AV ČR, Praha

PhDr. Václav Matoušek, CSc., Fakulta sociálních studií Univerzity Karlovy, Praha

Prof. RNDr. Rudolf Musil, DrSc., Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity, Brno

mgr. Petr Neruda, Moravské zemské muzeum, Brno

RNDr. Miriam Nývtová - Fišáková, Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, Praha - Archeologický ústav AV ČR, Brno - Dolní Věstonice

Prof. RNDr. Antonín Přichystal, CSc., Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity, Brno

Prof. PhDr. Stanislav Stuchlík, CSc., Slezská Univerzita Opava - Archeologický ústav AV ČR Brno

Doc. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc., Archeologický ústav AV ČR, Brno - Dolní Věstonice

mgr. Andrea Šajnerová, Praha, Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, Praha

ing. Petr Škrdla, PhD., Archeologický ústav AV ČR, Brno - Dolní Věstonice

RNDr. Martin Šťastný, Ústav struktury a mechaniky hornin, Praha

mgr. Radek Tichý, Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, Hradec Králové

Petr Válek, Ředitelství silnic a dálnic ČR, závod Brno

Doc. PhDr. Karel Valoch, DrSc., Moravské zemské muzeum, Brno

RNDr. Anna Žigová, Geologický ústav AV ČR, Praha

Obsah

Úvod. - J. Svoboda: Speleoarcheologie mezi krasem a pseudokrasem	9
--	---

I. Katalogy

I.1. K. Valoch - J. Svoboda - I. Balák: Katalog moravských jeskyní s paleolitickými nálezy	25
I.2. R. Musil: Fauna moravských jeskyní s paleolitickými nálezy	53
I.3. W. Antl-Wieser: Funde des Magdalénien aus mährischen Höhlen in der Prähistorischen Sammlung des Naturhistorischen Museums, Wien	102

II. Dokumenty a studie

II.1. R. Czižek: Die Pekárna-Höhle. Ausgrabungen 1925, 1926, 1929 und 1930	105
II.2. B. Klíma: Jeskyně údolí Říčky: Kůlnička, Liščí a Klímova	158
II.2.1. S. Stuchlík, Postpaleolitické osídlení jeskyně Kůlničky a Liščí jeskyně	173
II.2.2. J. Svoboda, Doplnující výzkum jeskyně Kůlničky v roce 1985	176
II.2.3. M. Nývltová-Fišáková, V. Kuželka: Lidské kosti z jeskyně Kůlnička	177
II.2.4. R. Musil: Osteologický materiál z jeskyně Kůlničky (výzkum 1959)	179
II.2.5. M. Nývltová-Fišáková: Osteologický materiál z Liščí jeskyně	179
II.2.6. A. Přichystal: Suroviny paleolitických artefaktů z jeskyní Kůlnička a Liščí díra	179
II.2.7. Zápis o komisionálním ohledání profilů a výsledků výzkumu v jeskyni Liščí a Kůlničce dne 9. září 1959	180
II.2.8. P. Kos: Paleontologické nálezy v Mechovém závrtu (k. ú. Mokrý)	181
II.3. K. Valoch: Die Magdalénien-Fundstelle an der Ochoser-Höhle im Mährischen Karst. Ein Beitrag zur Problematik des Magdalénien in Mähren	183
II.3.1. A. Přichystal: Výzkum surovin štípaných artefaktů magdalénského osídlení z Ochozské jeskyně	226
II.4. P. Škrdl: Magdalénská sídelní struktura v jižní části Moravského krasu. Problematika otevřených sídlišť	229
II.5. L. Jarošová: Výzkumy Josefa Skutila v severní části Moravského krasu	255
II.5.1. R. Tichý: Kultura s lineární keramikou v jeskyních Rytířská a Koňská jáma	288
II.5.2. M. Nývltová-Fišáková: Nálezy pleistocenní a holocenní fauny z výzkumů Josefa Skutila v Moravském krasu	293
II.5.3. A. Přichystal: Kamenné suroviny z výzkumů Josefa Skutila v severní části Moravského krasu	305
II.6. P. Neruda - P. Válek: Němčice I	306
II.7. I. Horáček - V. Ložek - J. Svoboda - A. Šajnerová: Přírodní prostředí a osídlení krasu v pozdním paleolitu a mezolitu	313
II.8. J. Svoboda: Mladeč II. K problematice funerálních jeskyní	344
II.9. V. Matoušek: Bacín. Místo pravěkého pohřebního kultu v Českém krasu	355
II.9.1. V. Cílek: Geografie, geomorfologie a přírodní poměry	376
II.9.2. V. Cílek - I. Chlupáč: Geologický podklad a vývoj	377
II.9.3. A. Žigová - M. Šťastný: Půdní pokryv Bacínu	381
II.9.4. V. Ložek: Měkkýši z archeologických výkopů na Bacíně	385
II.9.5. I. Horáček: Fosilní obratlovci lokality Bacín	392
II.10. J. Svoboda: Aktuální trendy ve výzkumu paleolitického parietálního umění	394

Content

Introduction. - J. Svoboda: Speleoarchaeology between the karst and pseudokarst	9
---	---

I. Catalogues

I.1. K. Valoch - J. Svoboda - I. Balák: A Catalogue of Moravian Palaeolithic cave sites	25
I.2. R. Musil: The fauna from Moravian Palaeolithic cave deposits	53
I.3. W. Antl-Wieser: Magdalenian finds from Moravian caves in the Prehistoric collections of the Natural History Museum, Vienna	102

II. Documents and Studies

II.1. R. Czižek: The Pekárna Cave. Excavation 1925, 1926, 1929 and 1930	105
II.2. B. Klíma: The caves in the Říčka valley: Kůlnička, Liščí a Klímova	158
II.2.1. S. Stuchlík: Postpaleolithic settlement in the caves of Kůlnička and Liščí	173
II.2.2. J. Svoboda: Additional excavation in the Kůlnička Cave in 1985	176
II.2.3. M. Nývltová-Fišáková - V. Kuželka: Human skeletal remains from Kůlnička Cave	177
II.2.4. R. Musil: Osteological material from the Kůlnička Cave, excavation 1959	179
II.2.5. M. Nývltová-Fišáková: Osteological material from the Liščí Cave	179
II.2.6. Raw materials of Paleolithic artifacts from the Kůlnička and Liščí díra caves	179
II.2.7. Commission report on the sections and excavation results in the caves of Liščí and Kůlnička, Sept. 9, 1959	180
II.2.8. P. Kos: Paleontological finds from the Mechový závrť	181
II.3. K. Valoch: A Magdalenian site at the Ochoz cave in the Moravian Karst. Contribution to the problems of Magdalenian in Moravia	183
II.3.1. Research of the raw materials of chipped stone artifacts from the Magdalenian in the Ochozská Cave	226
II.4. P. Škrdla: Magdalenian settlement structure in the southern part of the Moravian karst. The problem of open-air sites	229
II.5. L. Jarošová: Excavations of Josef Skutil in the northern part of the Moravian karst	255
II.5.1. R. Tichý: The Linear Pottery culture in the Rytířská and Koňská caves	288
II.5.2. M. Nývltová-Fišáková: Pleistocene and Holocene faunal remains from excavations of Josef Skutil in the Moravian karst	293
II.5.3. A. Přichystal: Lithic raw materials from excavations of Josef Skutil in northern part of the Moravian Karst	305
II.6. P. Neruda - P. Válek: Němčice I	306
II.7. I. Horáček - V. Ložek - J. Svoboda - A. Šajnerová: Environment and Late Paleolithic/Mesolithic settlement of the karstic areas	313
II.8. J. Svoboda: Mladeč II. The problem of the funeral caves	344
II.9. V. Matoušek: Bacín. A funeral ritual site in the Bohemian Karst	355
II.9.1. V. Cílek: Geography, geomorphology and natural background	376
II.9.2. V. Cílek - I. Chlupáč: Geological subsoil and evolution	377
II.9.3. A. Žigová - M. Šťastný: Soil coverage of the Bacín Hill	381
II.9.4. V. Ložek: The molluscs from the archaeological excavation at Bacín	385
II.9.5. I. Horáček: Fossil vertebrates from the Bacín site	392
II.10. J. Svoboda: Current trends in Paleolithic parietal art research	394

THE DOLNÍ VĚSTONICE STUDIES

**Published by the Institute of Archaeology, Academy of Sciences of the Czech Republic,
Brno, and collaborating institutions**

- 1. Paleolit Moravy a Slezska – The Paleolithic of Moravia and Silesia. By J. Svoboda, T. Czudek, P. Havlíček, V. Ložek, J. Macoun, A. Přichystal, H. Svobodová, and E. Vlček. 209 p. and 56 tab., with separate Site Register. Brno 1994.**
- 2. Pavlov I, Excavations 1952–53. Edited by J. Svoboda. 231 p. Published as ERAUL, Université de Liege, No 66. Liege 1994.**
- 3. Dolní Věstonice II. Ein Mammutjägerrastplatz und seine Bestattungen. By B. Klíma. 183 p. Published as ERAUL, Université de Liege, No. 73. Liege 1995.**
- 4. Pavlov I, Northwest. The Upper Paleolithic Burial and its Settlement Context. Edited by J. Svoboda. 472 p. Brno 1997.**
- 5. The People of the Pavlovian. Skeletal Catalogue and Osteometrics of the Gravettian Fossil Hominids from Dolní Věstonice and Pavlov. By V. Sládek, E. Trinkaus, S. W. Hillson, and T. W. Holliday. 244 p. Brno 2000.**
- 6. Places of Art, Traces of Fire. A Contextual Approach to Anthropomorphic Representations in the Pavlovian. By A. Verpoorte. 141 p. Published as Archaeological Studies of the Leiden University, vol. 8. Leiden 2001.**
- 7. Prehistorické jeskyně – Prehistoric Caves. Edited by J. Svoboda. Brno 2002.**